

Ändringar i systemet för handel med utsläppsrätter

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2009/10:28 Ändringar i systemet för handel med utsläppsrätter. Regeringen föreslår i propositionen vissa ändringar som behövs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser. Direktivet avser den handelsperiod som börjar 2013.

Förslagen innebär att riksdagen antar en lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter, en lag om ändring i lagen (2009:685) om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter och en lag om ändring i miljöbalken.

Regeringen föreslår att lagändringarna huvudsakligen träder i kraft den 1 januari 2010.

Ingen motion har väckts med anledning av propositionen. Utskottet behandlar vidare tre motionsyrkanden som rör handel med utsläppsrätter från den allmänna motionstiden 2009 i en förenklad beredning. Motionerna tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen har behandlat tidigare under valperioden.

Miljö- och jordbruksutskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår samtliga motionsyrkanden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	4
Ändringar i systemet för handel med utsläppsrätter	4
Motioner som bereds förenklat	5
Särskilda yttranden	7
1. Motioner som bereds förenklat, punkt 2 (s)	7
2. Motioner som bereds förenklat, punkt 2 (v)	7
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9
<i>Bilaga 3</i>	
Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 2	24

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Ändringar i systemet för handel med utsläppsrätter**

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.
- b) lag om ändring i lagen (2009:685) om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.
- c) lag om ändring i miljöbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2009/10:28 punkterna 1–3.

2. **Motioner som bereds förenklad**

Riksdagen avslår de motionsyrkanden som finns upptagna under denna punkt i utskottets förteckning över avstyrkta motionsyrkanden.

Stockholm den 17 november 2009

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Anders Ygeman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Ygeman (s), Claes Västerteg (c), Ola Sundell (m), Sofia Arkelsten (m), Ann-Kristine Johansson (s), Lars Hjärmered (m), Jan-Olof Larsson (s), Irene Oskarsson (kd), Rune Wikström (m), Helén Pettersson i Umeå (s), Tina Ehn (mp), Staffan Appelros (m), Aleksander Gabelic (s), Roland Bäckman (s), Eva Selin Lindgren (c), Jacob Johnson (v) och Lars Tysklind (fp).

Utskottets överväganden

Ändringar i systemet för handel med utsläppsrätter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Bakgrund

Som en viktig del i EU:s program mot klimatförändringar har EU etablerat ett system för handel med utsläppsrätter som ansluter till Kyotoprotokollet. Den första handelsperioden, 2005–2007, har avslutats och den andra handelsperioden, 2008–2012, har inletts. Regelverket för handelssystemet finns i handelsdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32, Celex 32003L0087). För närvarande omfattar handelssystemet förbränningsanläggningar, oljerafinaderier, anläggningar för produktion eller bearbetning av järn, stål, glas och glasfiber, cement och keramik samt anläggningar för tillverkning av papper eller pappersmassa. För dem som driver sådana anläggningar är det obligatoriskt att delta i systemet för handel med utsläppsrätter. Huvuddelen av handelsdirektivet genomförs i svensk rätt med lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter och förordningen (2004:1205) om handel med utsläppsrätter.

Handelsdirektivet har ändrats genom länkdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/101/EG av den 27 oktober 2004 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, i överensstämmelse med Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer (EUT L 338, 13.11.2004, s. 18, Celex 32004L0101). Avsikten med länkdirektivet är att knyta EU:s handel med utsläppsrätter till de delar av Kyotoprotokollet som rör de projektbaserade mekanismerna, dvs. gemensamt genomförande och mekanismen för ren utveckling.

Handelsdirektivet har därefter ändrats genom flygutsläppsdirektivet, dvs. Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG av den 19 november 2008 om ändring av direktiv 2003/87/EG så att luftfartsverksamhet införs i systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen (EUT L 8, 13.1.2009, s. 3, Celex 32008L0101). Genom flygutsläppsdirektivet inkluderas luftfarten i handelssystemet.

Lagrådet har granskat de föreliggande lagförslagen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslår regeringen några ändringar i det svenska regelverket som behövs för att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser. Direktivet avser den handelsperiod som börjar 2013. I propositionen behandlas huvudsakligen ändringar som behöver göras omgående.

Propositionens förslag innebär i huvudsak följande. Regeringen bemyndigas att meddela föreskrifter om att det för angivna verksamheter ska krävas tillstånd till att släppa ut koldioxid, dikväveoxid och perfluorkolväten. Senast vart femte år efter det att ett tillstånd till utsläpp av växthusgaser har getts ska tillsynsmyndigheten ha sett över villkoren i tillståndet och, om villkoren inte är tillräckliga, förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd. Regeringen ska upprätta en förteckning över de anläggningar som kräver tillstånd under den handelsperiod som inleds 2013 och antalet utsläppsrätter som föreslås tilldelas varje anläggning utan betalning. Regeringen ska anmäla förteckningen till Europeiska kommissionen.

Utöver de ändringar som behövs för att genomföra ändringsdirektivet föreslås bl.a. att det inte längre ska tas ut någon avgift för förande av konto i utsläppsrätsregistret.

Tillsynsmyndigheten får överklaga tillståndsmyndighetens beslut.

Regeringen föreslår att ändringarna huvudsakligen träder i kraft den 1 januari 2010.

Utskottets ställningstagande

Propositionen har inte föranlett något motionsyrkande eller några andra invändningar under utskottsbehandlingen. Utskottet kan inte komma till någon annan slutsats än att den föreslagna lagstiftningen bör antas och att den är ändamålsenligt utformad.

Motioner som bereds förenklat

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden (s och v) om handel med utsläppsrätter som tar upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen behandlat tidigare under valperioden.

Jämför de särskilda yttrandena 1 (s) och 2 (v).

Bakgrund

De motionsförslag som tas upp i bilagan rör samma eller i huvudsak samma frågor som utskottet tidigare har behandlat under valperioden. Under riksmötet 2008/09 har detta gjorts i betänkandena 2008/09:MJU28 Riktlinjer för klimatpolitiken och 2008/09:MJU26 Flyget i utsläppshandeln, och riksdagen har avslagit motionsyrkandena i enlighet med utskottets förslag. Utskottet ser ingen anledning att nu göra någon annan bedömning och avstyrker därför motionsförslagen.

Särskilda yttranden

1. Motioner som bereds förenklat, punkt 2 (s)

Anders Ygeman (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Helén Pettersson i Umeå (s), Aleksander Gabelic (s) och Roland Bäckman (s) anför:

Utskottet har genom förenklad beredning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilagan. Då det gäller våra förslag hänvisar vi till den nu aktuella motionen. Vi vidhåller de synpunkter vi framfört i det sammanhanget men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

2. Motioner som bereds förenklat, punkt 2 (v)

Jacob Johnson (v) anför:

Utskottet har genom förenklad beredning avstyrkt de motionsförslag som finns upptagna i bilagan. Då det gäller våra förslag hänvisar vi till den nu aktuella motionen. Vi vidhåller de synpunkter vi framfört i det sammanhanget men avstår från att på nytt ge uttryck för dem i en reservation.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2009/10:28 Ändringar i systemet för handel med utsläppsrätter:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2009:685) om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i miljöbalken.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2009

2009/10:T426 av Lars Ohly m.fl. (v):

127. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i EU bör agera för att transportslag inte omfattas av samma system med utsläppsrätter som industrin och energiföretagen.
128. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla utsläppsrätter ska auktioneras ut och inte skänkas bort gratis till flygoperatörer.

2009/10:MJ250 av Jan Emanuel Johansson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör göra en översyn av konsekvenserna av storskalig handel med utsläppsrätter.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter²

dels att 2 kap. 2 § ska upphöra att gälla,

dels att 1 kap. 1, 2 b och 2 d §§, 2 kap. 1, 3–9 och 10 §§, 3 kap. 2–4, 5 och 6 §§, 4 kap. 3 och 20 §§, 5 kap. 2 § och 8 kap. 1 och 6 §§ samt rubrikerna till 2, 3 och 5 kap. och rubriken närmast före 3 kap. 2 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 2 kap. 9 a § och 9 kap. 3 §, samt närmast före 2 kap. 9 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §³

Genom lagen regleras förutsättningarna för handel med rätt att släppa ut *koldioxid* (utsläppsrätter). Lagen innehåller bestämmelser om tillstånd och andra krav för att få släppa ut *koldioxid*, samt om tilldelning, registrering och redovisning av utsläppsrätter.

Lagen innehåller även bestämmelser om handel med andra tillgodohavanden för utsläpp av växthusgaser.

Genom lagen regleras förutsättningarna för handel med rätt att släppa ut *växthusgaser* (utsläppsrätter). Lagen innehåller bestämmelser om tillstånd och andra krav för att få släppa ut *växthusgaser* samt om tilldelning, registrering och redovisning av utsläppsrätter.

2 b §⁴

Med utsläpp av koldioxid avses i denna lag frigörande i atmosfären av koldioxid från en eller flera käl-

I denna lag avses med utsläpp av växthusgaser: frigörande i atmosfären av koldioxid,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG av den 23 april 2009 om ändring av direktiv 2003/87/EG i avsikt att förbättra och utvidga gemenskapssystemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser (EUT L 140, 5.6.2009, s. 63, Celex 32009L0029).

² Senaste lydelse av 2 kap. 2 § 2006:643.

³ Senaste lydelse 2009:685.

⁴ Senaste lydelse 2009:685.

Nuvarande lydelse

lor belägna inom en anläggning eller från ett luftfartyg.

Föreslagen lydelse

dikväveoxid eller perfluorkolväten från en eller flera källor belägna inom en anläggning eller från ett luftfartyg, och

koldioxidekvivalent: den mängd dikväveoxid eller perfluorkolväten som medför en lika stor klimatpåverkan som utsläpp av ett ton koldioxid.

2 d §⁵

Med *handelsdirektivet* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/101/EG.

Med *handelsdirektivet* avses i denna lag Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG⁶, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/29/EG⁷.

2 kap. Tillstånd och andra krav för att få släppa ut koldioxid**2 kap. Tillstånd och andra krav för att få släppa ut växthusgaser⁸**1 §⁹

Utsläpp av koldioxid får inte ske utan tillstånd enligt denna lag, om utsläppet sker från

- 1. förbränningsanläggning,*
- 2. mineraloljeraffinaderi,*
- 3. koksverk,*
- 4. anläggning för produktion eller bearbetning av järnmetaller,*
- 5. anläggning för produktion av cementklinker eller kalk i roterugn eller andra typer av ugnar, produktion av glas samt tillverkning av keramiska produkter genom bränning, samt*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att det ska krävas tillstånd enligt denna lag för utsläpp av växthusgaser.

⁵ Senaste lydelse 2009:685.

⁶ EUT L 275, 25.10.2003, s. 32 (Celex 32003L0087).

⁷ EUT L 140, 5.6.2009, s. 63 (Celex 32009L0029).

⁸ Senaste lydelse 2009:685.

⁹ Senaste lydelse 2006:643.

Nuvarande lydelse

6. anläggning för tillverkning av papper, papp eller pappersmassa.

Första stycket gäller inte anläggning eller del av anläggning som används endast för forskning eller utveckling samt provning av nya produkter eller nya processer. Det gäller inte heller anläggning för hantering av farligt avfall eller hushållsavfall.

Föreslagen lydelse

3 §

Frågor om tillstånd till *utsläpp av koldioxid* prövas efter ansökan av verksamhetsutövaren av *den tillståndsmyndighet som regeringen bestämmer*.

Frågor om tillstånd till *utsläpp av växthusgaser* prövas efter ansökan av verksamhetsutövaren av *en tillståndsmyndighet*. Regeringen meddelar *föreskrifter om vilken myndighet som ska vara tillståndsmyndighet*.

4 §

Ansökan om tillstånd skall ges in till tillståndsmyndigheten.

En ansökan skall innehålla uppgifter om

1. *anläggningen* och de verksamheter som bedrivs, inklusive den teknik som används,

2. råvaror och insatsvaror vars användning sannolikt kommer att ge upphov till utsläpp av *koldioxid*,

3. anläggningens utsläppskällor av *koldioxid*,

4. de åtgärder som planeras för övervakning och rapportering, och

5. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1–4.

En ansökan om tillstånd till utsläpp av växthusgaser ska innehålla uppgifter om

1. *den anläggning som den tillståndspliktiga verksamheten bedrivs på* och de verksamheter som *i övrigt bedrivs på anläggningen*, inklusive den teknik som används,

2. råvaror och insatsvaror vars användning sannolikt kommer att ge upphov till utsläpp av *de växthusgaser som ansökan avser*,

3. anläggningens utsläppskällor av *de växthusgaser som ansökan avser*,

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*5 §¹⁰

Tillstånd till utsläpp av koldioxid skall lämnas, om det för anläggningen finns erforderliga tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning, samt om verksamhetsutövaren bedöms kunna övervaka och rapportera verksamhetens utsläpp av koldioxid på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns skäl till det, får tillståndsmyndigheten förordna att ett tillstånd till utsläpp av koldioxid får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Ett tillstånd till utsläpp av växthusgaser ska ges, om den anläggning som verksamheten bedrivs på omfattas av de tillstånd som behövs enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning och verksamhetsutövaren bedöms kunna övervaka och rapportera verksamhetens utsläpp av växthusgaserna på ett tillförlitligt sätt.

Om det finns skäl till det, får tillståndsmyndigheten förordna att ett tillstånd får tas i anspråk även om tillståndsbeslutet inte har vunnit laga kraft.

6 §¹¹

Ett tillstånd till utsläpp av koldioxid får omfatta en eller flera anläggningar på samma plats om anläggningarna drivs av samma verksamhetsutövare.

Om flera verksamhetsutövare bedriver verksamhet på en anläggning, får ett tillstånd avse en verksamhetsutövares del av anläggningen.

Ett tillstånd till utsläpp av växthusgaser får omfatta en eller flera anläggningar på samma plats, om anläggningarna drivs av samma verksamhetsutövare.

7 §

Ett tillstånd till utsläpp av koldioxid skall förenas med villkor om skyldighet för verksamhetsutövaren att övervaka och rapportera utsläppen i enlighet med vad som följer av 5 kap. och att överlämna utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 §.

Ett tillstånd till utsläpp av växthusgaser ska förenas med villkor om skyldighet för verksamhetsutövaren att övervaka och rapportera utsläppen i enlighet med det som följer av 5 kap. och att överlämna utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 §.

8 §

Verksamhetsutövaren skall till tillståndsmyndigheten omedelbart anmäla planerad förändring av an-

Om det i fråga om en anläggning eller verksamhet som omfattas av ett tillstånd till utsläpp av växthus-

¹⁰ Senaste lydelse 2006:643.

¹¹ Senaste lydelse 2006:643.

Nuvarande lydelse

läggningens eller verksamhetens art eller funktion och *utvidgning* av anläggningen eller verksamheten, *om* ändringen *eller utvidgningen* i mer än ringa omfattning kan påverka utsläppen av *koldioxid*.

Om en ny verksamhetsutövare tar över driften av *den eller de verksamheter som bedrivs vid anläggningen*, *skall* den nye verksamhetsutövaren omgående anmäla detta till tillståndsmyndigheten.

Föreslagen lydelse

gaser planeras en ändring av anläggningens eller verksamhetens art, funktion eller *kapacitet* och ändringen i mer än ringa omfattning kan påverka utsläppen av *de växthusgaser som tillståndet avser*, *ska* verksamhetsutövaren omedelbart anmäla *ändringen* till tillståndsmyndigheten.

Om en ny verksamhetsutövare tar över driften av *verksamheten*, *ska* den nye verksamhetsutövaren omgående anmäla detta till tillståndsmyndigheten.

9 §¹²

Tillståndsmyndigheten *skall* pröva om en *förändring eller utvidgning* av anläggningen eller verksamheten gör det nödvändigt att förena tillståndet med ändrade eller nya villkor om övervakning och rapportering. Om myndigheten finner att ändrade eller nya villkor behövs och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, *skall* myndigheten *lämna* ett nytt tillstånd.

Om en ny verksamhetsutövare anmäls enligt 8 § andra stycket och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, *skall* tillståndsmyndigheten *lämna* ett nytt tillstånd.

Tillståndsmyndigheten *ska* pröva om en sådan *ändring som avses i 8 §* av anläggningen eller verksamheten gör det nödvändigt att förena tillståndet med ändrade eller nya villkor om övervakning och rapportering. Om myndigheten finner att ändrade eller nya villkor behövs och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, *ska* myndigheten *ge* ett nytt tillstånd.

Om en ny verksamhetsutövare anmäls enligt 8 § andra stycket och de förutsättningar som anges i 5 § är uppfyllda, *ska* tillståndsmyndigheten *ge* ett nytt tillstånd.

Översyn av tillstånd

9 a §

Senast vart femte år efter det att ett tillstånd till utsläpp av växthusgaser har getts, ska tillsynsmyndigheten ha sett över villkoren i tillståndet och, om villkoren inte är tillfredsställande, förelagt verksam-

¹² Senaste lydelse 2006:643.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

hetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller om ett nytt tillstånd.

10 §¹³

Tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd till *utsläpp av koldioxid* om

1. ett villkor som tillståndet är förenat med inte har följts och avvikelsen är av allvarlig art,

2. *en verksamhetsutövare* i annat fall allvarligt åsidosätter *vad* som *föreskrivs* om rapportering eller överlämnande av utsläppsrätter,

3. *erforderliga* tillstånd enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning saknas, *eller*

4. tillståndet ersätts med ett nytt tillstånd.

Tillståndsmyndigheten får återkalla ett tillstånd till *utsläpp av växthusgaser*, om

2. *verksamhetsutövaren* i annat fall allvarligt åsidosätter *det* som *är föreskrivet* om rapportering eller överlämnande av utsläppsrätter,

3. *de* tillstånd *som behövs* enligt miljöbalken eller äldre miljölagstiftning saknas,

4. tillståndet ersätts med ett nytt tillstånd, *eller*

5. *verksamheten inte kräver tillstånd till utsläpp av växthusgaser.*

3 kap. Nationell fördelningsplan och tilldelning av utsläppsrätter

3 kap. Nationell förteckning och tilldelning av utsläppsrätter

Nationell fördelningsplan för anläggningar

Nationell förteckning¹⁴

2 §¹⁵

Regeringen ska *inför varje handelsperiod* upprätta en *nationell fördelningsplan* för anläggningar. *Planen ska ha uppgifter om*

1. *det sammanlagda antalet* utsläppsrätter som *för perioden* avses att bli fördelade *på anläggningarna*,

2. *hur utsläppsrätterna ska fördelas på anläggningarna, och*

Regeringen ska upprätta en *förteckning* över

1. *de anläggningar som omfattas av krav på tillstånd till utsläpp av växthusgaser, och*

2. *det antal* utsläppsrätter *för varje anläggning* som avses att bli fördelade *utan betalning.*

¹³ Senaste lydelse 2006:643.

¹⁴ Senaste lydelse 2009:685.

¹⁵ Senaste lydelse 2009:685.

Nuvarande lydelse

3. det högsta antal utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar som verksamhetsutövarna får överlämna vid redovisning av utsläppsrätter för anläggningarna enligt 6 kap. 1 §.

Föreslagen lydelse

Regeringen ska anmäla förteckningen till Europeiska kommissionen.

3 §¹⁶

Regeringen skall offentliggöra fördelningsplanen och senast arton månader före handelsperiodens början anmäla den till Europeiska kommissionen.

Efter att Europeiska kommissionen har granskat fördelningsplanen skall regeringen senast tolv månader före handelsperiodens början fastställa

1. det sammanlagda antal utsläppsrätter som kommer att fördelas för perioden, och

2. det högsta antal utsläppsminskningenheter och certifierade utsläppsminskningar som verksamhetsutövare får överlämna vid redovisning av utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 §.

Efter det att Europeiska kommissionen har granskat den förteckning som avses i 2 § ska tillsynsmyndigheten besluta om det antal utsläppsrätter som ska tilldelas varje anläggning utan betalning.

Om Europeiska kommissionen i sin granskning av förteckningen har funnit att en anläggning inte omfattas av handelsdirektivet, får inga utsläppsrätter tilldelas anläggningen utan betalning.

4 §¹⁷

En verksamhetsutövare som har tillstånd till utsläpp enligt 2 kap. och som har ansökt om tilldelning får tilldelas överlåtbara utsläppsrät-

En verksamhetsutövare som har tillstånd till utsläpp av växthusgaser och som har ansökt om tilldelning får tilldelas överlåtbara ut-

¹⁶ Senaste lydelse 2006:643.

¹⁷ Senaste lydelse 2009:685.

Nuvarande lydelse

ter för den eller de anläggningar som omfattas av tillståndet.

En verksamhetsutövare som inte har tillstånd *enligt 2 kap.* kan få en tilldelning av utsläppsrätter som är beroende av att ett sådant tillstånd *meddelas*.

Om verksamhetsutövaren har fler än en anläggning, ska tilldelning göras för var och en av anläggningarna.

Föreslagen lydelse

släppsrätter för den eller de anläggningar som omfattas av tillståndet.

En verksamhetsutövare som inte har tillstånd *till utsläpp av växthusgaser* kan få en tilldelning av utsläppsrätter som är beroende av att ett sådant tillstånd *ges*.

5 §

Varje utsläppsrätt medför rätt att släppa ut ett ton koldioxid under en fastställd period i enlighet med *bestämmelserna i denna lag och med föreskrifter som meddelas med stöd av lagen*.

En utsläppsrätt är överlåtbar till fysiska och juridiska personer, om inte annat följer av denna lag eller av artikel 12.1 i handelsdirektivet.

Varje utsläppsrätt medför rätt att släppa ut ett ton koldioxid *eller en koldioxidekvivalent* under en fastställd period i enlighet med denna lag och föreskrifter som meddelas med stöd av lagen.

6 §¹⁸

Regeringen får *i enlighet med principer som riksdagen godkänner och med beaktande av handelsdirektivet* meddela föreskrifter om *tilldelning* av utsläppsrätter för *anläggningar*.

I fråga om flygverksamheter får regeringen meddela de föreskrifter om tilldelning som följer av handelsdirektivet.

Regeringen får meddela *ytterligare* föreskrifter om *tilldelningen* av utsläppsrätter.

4 kap.

3 §

Utsläppsrätter som tilldelats för befintliga anläggningar *skall* utfärdas *med lika antal för vart och ett av de år som handelsperioden omfattar*.

Utsläppsrätter som tilldelats för *flygverksamhet eller befintliga anläggningar ska* för varje år i *handelsperioden* utfärdas *senast den 28 februari det år som tilldelningen avser*.

¹⁸ Senaste lydelse 2009:685.

Nuvarande lydelse

Utsläppsrätter skall utfärdas till nya deltagare i handelssystemet den 28 februari varje år med start kalenderåret efter det år som anläggningen tagits i drift.

Utsläppsrätter skall utfärdas för varje år i handelsperioden. Utsläppsrätter får dock inte utfärdas om tillstånd till utsläpp av koldioxid återlämnats eller återkallats enligt 2 kap. 10 §.

Föreslagen lydelse

För anläggningar hos nya deltagare i handelssystemet ska utsläppsrätter utfärdas senast den 28 februari varje år med start kalenderåret efter det år som anläggningen tagits i drift.

Utsläppsrätter får dock inte utfärdas för en verksamhet eller anläggning, om tillståndet för utsläpp av växthusgaser har återlämnats eller återkallats enligt 2 kap. 10 §.

20 §¹⁹

För upprättande och förande av konto i utsläppsrätsregistret har kontoföringsmyndigheten rätt att ta ut avgifter enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. Avgifterna får inte vara så beskaffade att de belastar verksamheter med tillståndsplikt enligt denna lag eller flygverksamheter. Avgifterna får inte heller baseras på kostnader för löpande transaktioner.

För upprättande av konto i utsläppsrätsregistret har kontoföringsmyndigheten rätt att ta ut en avgift. Regeringen meddelar föreskrifter om avgiften.

Avgiften får inte belasta verksamheter med tillståndsplikt enligt denna lag eller flygverksamheter.

5 kap. Övervakning och rapportering av utsläpp av koldioxid

5 kap. Övervakning och rapportering av utsläpp av växthusgaser

2 §²⁰

Om en verksamhetsutövare inte har gett in en verifierad rapport enligt 1 §, får tillsynsmyndigheten besluta hur stora utsläppen av koldioxid skall anses ha varit under det närmast föregående kalenderåret. Beslutet skall grundas på en uppskattning av vad som framstår som skäligt med hänsyn till det som framkommit i ärendet om

Om en verksamhetsutövare inte har gett in en verifierad rapport enligt 1 §, ska tillsynsmyndigheten besluta hur stora utsläppen av växthusgaser ska anses ha varit under det närmast föregående kalenderåret. Beslutet ska grundas på en uppskattning av vad som framstår som skäligt med hänsyn till det som framkommit i ärendet om

¹⁹ Senaste lydelse 2009:685.

²⁰ Senaste lydelse 2006:643. Paragrafen fick sin nuvarande beteckning genom 2009:685.

Nuvarande lydelse

verksamhetens art och omfattning. Beslutet får meddelas tidigast den 1 maj året efter det kalenderår som uppskattningen avser.

Tillsynsmyndigheten *skall* innan den beslutar ge verksamhetsutövaren tillfälle att yttra sig över ett förslag till beslut.

Föreslagen lydelse

verksamhetens art och omfattning. Beslutet får meddelas tidigast den 1 maj året efter det kalenderår som uppskattningen avser.

Tillsynsmyndigheten *ska* innan den beslutar ge verksamhetsutövaren tillfälle att yttra sig över ett förslag till beslut.

8 kap.1 §²¹

Till böter eller fängelse i högst ett år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. driver en verksamhet som medför utsläpp av *koldioxid* utan att verksamheten omfattas av *ett* tillstånd eller en godkänd övervaknings- och rapporteringsplan enligt det som krävs i denna lag,

2. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift i en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. som skulle kunna föranleda att tillstånd *meddelas* på felaktiga grunder,

3. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift i en rapport enligt 5 kap. 1 §,

4. underlåter att göra anmälan i de fall anmälningsskyldighet föreligger enligt 2 kap. 8 §, eller

5. lämnar oriktig eller uppenbart vilseledande uppgift i en ansökan om tilldelning av utsläppsrätter enligt 3 kap. 1 § och därigenom skulle kunna föranleda att ett för stort antal utsläppsrätter tilldelas.

I ringa fall döms inte till ansvar.

1. driver en verksamhet som medför utsläpp av *växthusgaser* utan att verksamheten omfattas av ett tillstånd eller en godkänd övervaknings- och rapporteringsplan enligt det som krävs i denna lag *eller föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av lagen,*

2. lämnar oriktig eller vilseledande uppgift i en ansökan om tillstånd enligt 2 kap. som skulle kunna föranleda att tillstånd *ges* på felaktiga grunder,

6 §

En verksamhetsutövare som inte överlämnat tillräckligt många utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 § *skall* till staten betala en avgift i förhållande till de utsläpp för vilka utsläppsrätter inte överlämnats.

En verksamhetsutövare som inte *har* överlämnat tillräckligt många utsläppsrätter enligt 6 kap. 1 § *ska* betala en avgift till staten i förhållande till de utsläpp för vilka utsläppsrätter inte överlämnats.

²¹ Senaste lydelse 2009:685.

Nuvarande lydelse

Avgiften skall, såvitt gäller handelsperioden 2005–2007, uppgå till ett belopp som motsvarar 40 euro per ton koldioxid som släpps ut från anläggningen och som verksamhetsutövaren inte överlämnat utsläppsrätter för. För efterföljande handelsperioder skall beloppet motsvara 100 euro.

Värdet i svenska kronor bestäms utifrån eurons värde den 1 maj det år överlämnandet ska ske.

Föreslagen lydelse

Avgiften ska uppgå till ett belopp som den 1 maj det år då utsläppsrätterna skulle ha överlämnats motsvarar 100 euro per ton koldioxid eller koldioxidekvivalent. Om det av en omräkning med hänsyn till förändringar i det allmänna prisläget jämfört med prisläget 2013 följer att det omräknade beloppet överstiger 100 euro, ska avgiften uppgå till det högre beloppet. Förändringen ska beräknas enligt det europeiska konsumentprisindex som Europeiska kommissionen årligen tillkännager.

9 kap.3 §²²

Tillsynsmyndigheten får överklaga tillståndsmyndighetens beslut enligt denna lag eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013 i fråga om 2 kap. 9 a §, och 8 kap. 6 § och i övrigt den 1 januari 2010.

2. I frågor om utsläpp av koldioxid som sker före utgången av 2012 och tillstånd till sådana utsläpp samt utfärdande av utsläppsrätter för sådana utsläpp ska 1 kap. 1, 2 b och 2 d §§, 2 kap. 1, 3–9 och 10 §§, 3 kap. 2–4 och 5 §§, 4 kap. 3 § och 8 kap. 1 § i deras äldre lydelse tillämpas.

3. Trots det som sägs i 2 ska bestämmelsen i 4 kap. 3 § om utfärdande av utsläppsrätter i fråga om flygverksamhet tillämpas från och med den 1 januari 2012.

4. För ett tillstånd som getts före 2013, ska 2 kap. 9 a § tillämpas så att tillsynsmyndigheten senast den 1 januari 2017 ska ha sett över villkoren i tillståndet och, om villkoren inte är tillfredsställande, förelagt verksamhetsutövaren att ansöka om en ändring av villkoren eller ett nytt tillstånd.

²² Tidigare 9 kap. 3 § upphävd genom 2006:643.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2009:685) om ändring i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter

dels att 5 kap. 1 § i stället för dess lydelse enligt lagen (2009:685) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse,

dels att det i övergångsbestämmelserna till lagen (2009:685) om ändring i nämnda lag ska införas en ny punkt, 4, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

1 §¹

För varje anläggning och för flygverksamhet ska verksamhetsutövaren genom beräkning eller mätning övervaka sina utsläpp av *koldioxid* och varje år göra en rapport om utsläppen. Rapporten ska

För varje anläggning och för flygverksamhet ska verksamhetsutövaren genom beräkning eller mätning övervaka sina utsläpp av *de växthusgaser som tillståndet eller övervaknings- och rapporteringsplanen avser* och varje år göra en rapport om utsläppen. Rapporten ska

1. innehålla en beskrivning av de mät- eller beräkningsmetoder som används, inklusive en uppgift om sammanlagda utsläpp och om mätningens eller beräkningens säkerhet samt uppgifter om kvalitetssäkring och kvalitetskontroll,

2. vara verifierad av en kontrollör som är ackrediterad för uppgiften enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll, och

3. ges in till tillsynsmyndigheten senast den 31 mars året efter det kalenderår som rapporten avser.

4. I frågor om utsläpp av koldioxid från anläggningar som sker före utgången av 2012 ska 5 kap. 1 § i dess äldre lydelse tillämpas.

¹ Senaste lydelse 2009:685.

3 Förslag till lag om ändring i miljöbalken

Härigenom föreskrivs att 16 kap. 2 §, 24 kap. 15 § och 26 kap. 9 § miljöbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap.

2 §¹

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får lämnas för begränsad tid. Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om sådan tidsbegränsning.

Tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av balken, får förenas med villkor.

Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen (ändringstillstånd).

För verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter får dock inte beslutas villkor om begränsning av koldioxidutsläpp eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp.

För verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter får dock inte beslutas villkor om begränsning av *utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten* eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. *Detta gäller inte villkor som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.*

Bestämmelser om vilka mål som är ansökningsmål finns i 21 kap. 1 § och bestämmelser om vad en ansökan i ett ansökningsmål *skall* innehålla finns i 22 kap. 1 §. Regeringen får meddela föreskrifter om vad en ansökan i ett ärende *skall* innehålla.

Bestämmelser om vilka mål som är ansökningsmål finns i 21 kap. 1 § och bestämmelser om vad en ansökan i ett ansökningsmål *ska* innehålla finns i 22 kap. 1 §. Regeringen får meddela föreskrifter om vad en ansökan i ett ärende *ska* innehålla.

¹ Senaste lydelse 2005:571.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse***24 kap.**15 §²

En verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter får släppa ut koldioxid enligt vad som följer av de tillstånd till utsläpp som *meddelats* med stöd av den lagen utan hinder av att det med stöd av miljöbalken eller äldre miljölagstiftning har beslutats villkor om begränsning av koldioxidutsläpp eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp.

En verksamhet som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter får släppa ut koldioxid, *dikväveoxid och perfluorkolväten* enligt vad som följer av de tillstånd till utsläpp som *getts* med stöd av den lagen utan hinder av att det med stöd av miljöbalken eller äldre miljölagstiftning har beslutats villkor om begränsning av *utsläpp av* koldioxid, *dikväveoxid eller perfluorkolväten* eller villkor som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. *Detta gäller inte villkor om begränsning av utsläpp av dikväveoxid eller perfluorkolväten som beslutats för att hindra betydande lokala föroreningar.*

26 kap.9 §³

En tillsynsmyndighet får *meddela* de förelägganden och förbud som behövs i *ett enskilt fall* för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken *skall efterlevas*.

En tillsynsmyndighet får i *det enskilda fallet besluta om* de förelägganden och förbud som behövs för att denna balk samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken *skall följas*.

Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Förelägganden och förbud får inte begränsa ett beslut eller en dom om tillstånd i ansökningsmål som har rättskraft enligt 24 kap. 1 §.

Ett tillståndsbeslut eller en tillståndsdom hindrar dock inte en tillsynsmyndighet från att meddela sådana brådskande förelägganden eller

² Senaste lydelse 2005:571.

³ Senaste lydelse 2005:571.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

förbud som är nödvändiga för att undvika att ohälsa eller allvarlig skada på miljön uppkommer.

I fråga om verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter får inte beslutas förelägganden om begränsning av koldioxidutsläpp eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp.

I fråga om verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsätter får inte beslutas förelägganden om begränsning av *utsläpp av koldioxid, dikväveoxid eller perfluorkolväten* eller förelägganden som genom att reglera använd mängd fossilt bränsle syftar till en begränsning av koldioxidutsläpp. *Detta gäller inte förelägganden som i fråga om dikväveoxid eller perfluorkolväten behövs för att hindra betydande lokala föroreningar.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2013.

BILAGA 3

Motionsyrkanden som avstyrks av utskottet i förslagspunkt 2

Motion	Motionärer	Yrkanden
2. Motioner som bereds förenklad		
2009/10:T426	Lars Ohly m.fl. (v)	127 och 128
2009/10:MJ250	Jan Emanuel Johansson (s)	